

S U M A R

STUDII

	Pag.
POMPILIU MATEI, Însemnătatea istorică a grevelor muncitorești din februarie 1933	9
DAN BERINDEI, Problema agrară în dezbaterile Divanului ad-hoc și a Adunărilor Țării Românești (1857—1861)	29
ST. ȘTEFĂNESCU, Evoluția proprietății feudale în Țara Românească pînă în secolul al XVII-lea	53

COMUNICĂRI

AL. VIANU și S. IANCOVICI, O lucrare inedită despre mișcarea revoluționară de la 1821 din țările române	67
---	----

NOTE ȘI ÎNSEMNĂRI

FR. PALI, „Bazgazul”, domn al „Valahiei”, într-un roman francez din secolul al XV-lea	93
V. LIVEANU, Cu privire la evenimentele din 26 (13) decembrie 1918	97
V. MIHORDEA, Frământări țărănești după aplicarea Reformei agrare. Revoltele de la Mizil, Corbii și Vinătorii Mari, în 1866 și 1867	107

DOCUMENTE

NETEA, Timotei Cipariu și George Barițiu, călători prin Țara Românească în 1836	117
---	-----

ISTORIOGRAFIE ȘI CRITICĂ

P. BĂLAN, O nouă colecție de documente moldovenești	133
---	-----

RECENZII

„Relațiile româno-ruse în trecut. Studii și conferințe, Academia R.P.R. Institutul de studii româno-sovietic. București, 1957 (P. P. Panaitescu)	141
GH. GEORGESCU-BUZĂU, N. Bălcescu, București, 1956 (A. Ojetea)	145
„Contribuții noi la istoricul răscoalelor din 1907 (Gh. Haupt)	147
„Československý časopis historický nr. 1, 2, 3/1957, Praga (Tr. Ionescu-Nișcov)	149
P. LEMERLE, L'émirat d'Aydin. Byzance et l'Occident. Recherches sur „La geste d'Umur Pacha”, Paris, 1957 (E. Frances)	151
M. M. STRANGE, Societatea rusă și revoluția franceză din anii 1789—1794. Ed. Academiei de Științe a U.R.S.S., Moscova, 1956 (Al. Vianu)	152

	Pag.
I. GROSSUL, Țăranii din Basarabia, 1812—1861; I. GROSSUL și I. BUDAK, Reforma țărănească din deceniile VII și VIII ale secolului al XIX-lea în Basarabia. Editura de stat a Moldovei. Chișinău, 1956 (<i>G. Bezpiconi</i>)	155
JOHN REED, Zece zile care au zguduit lumea. Editura de stat pentru literatură politică, 1957 (<i>Gh. C.</i>)	157
CONSTANTIN C. GIURESCU, Principatele române la începutul secolului XIX. Constatări istorice economice și statistice pe temeiul hărții ruse din 1835 Ed. științifică, Buc., 1957 (<i>Ion Donat</i>)	160

NOTE BIBLIOGRAFICE

.. Bibliografia storica nazionale, anno 1955, Bari, Laterza, 1957 (<i>P. Simionescu</i>).	165
.. Bibliografia polskich prac orientalistycznych (1945—1955), Varșovia, 1957 (<i>P. Simionescu</i>)	166
MIRCEA TOMESCU, Calendarele românești (1733—1830). Ed. de stat didactică și pedagogică. București, 1957 (<i>Em. Manu</i>).	166
.. Începuturile răspîndirii textelor marxiste în România, Ed. Acad. R.P.R. (<i>Ana Ioachim</i>)	167
I. DUICEV, Studiarea în Bulgaria a literaturii vechi slave și bulgare în perioada 1945—1955, Acad. de știință U.R.S.S., 1957 (<i>Șt. Ștefănescu</i>)	167
F. TAILLIEZ, Jitianul, un chrysobulle de 1689 de Constantin Brancovan, în „Orientalia Christiana Periodica”, XVI, 1950. C. GIANNELLI, Un atto di Leone Voevoda di Ungro-Valacchia per il monastero della S. Trinità di Bucarest (1631), în „Orientalia Christiana Periodica”, XVIII, 1952 (<i>E. Frances</i>)	167
EMIL LĂZĂRESCU, Piatra de mormint a comitelui Laurențiu „de Longo Campo”, în „Studii și cercetări de istoria artei”, 1—2/1957 (<i>A. O.</i>)	168
.. Vasile Pârvan, Ed. Acad. R.P.R. (<i>Ana Ioachim</i>).	168
FERDINAND LOT și ROBERT FAWTIER, Histoire des institutions françaises au moyen âge, vol. I. Presses Universitaires de France, Paris, 1957 (<i>T. Solirescu</i>).	169
FRIEDRICH VÖCHTING, La question méridionale. Istituto editoriale del mezzogiorno, Napoli, 1956 (<i>T. S.</i>)	169
K. P. KRIJANOVSKAIA și E. M. RUSSEV, Organizarea emigranților transdanubieni în Basarabia și activitatea lui A. P. Iușnevski, Editura de stat a Moldovei, Chișinău, 1957 (<i>G. Bezpiconi</i>)	169
AL. CODARCEA, Gh. Munteanu-Murgoci, București, 1957 (<i>D. P. Ionescu</i>)	170
L. BĂDULESCU, GH. CANJA, E. GLASER, Contribuții la studiul istoriei regimului internațional de navigație pe Dunăre, vol. I. Ed. Științifică, Buc., 1957 (<i>D. P. Ionescu</i>)	171
LEON POLIAKOV — JOSEF WULF, Das dritte Reich und die Juden. Das Dritte Reich und seine Diener. Auswärtiges Amt, Justiz und Wehrmacht, Arani Verlag, Berlin, 1955, 1956 (<i>T. S.</i>)	171
.. Du hast mich heimgesucht bei Nacht, Chr. Kaiser Verlag, München, 1956. Lettere di condannati a morte della resistenza europea, Einaudi, Torino, 1954 (<i>T. S.</i>)	171
M. G. SAZINA, Lupta oamenilor muncii din România pentru întărirea regimului democratic popular și refacerea economică a țării, Moscova, 1957 (<i>B. Bălleanu</i>)	171
V. S. BASKIN, Monopolurile petrolifere în Orientul apropiat și mijlociu, Moscova, 1957. (<i>N. C.</i>)	171
CRONICĂ	17

S U M A R

140 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI K. MARX	Pag.
B. A. GRUȘIN, Marx și metodele contemporane de cercetare istorică	9
STUDII	
General de Armată în rezervă V. ATANASIU, Din luptele Armatei I Române în războiul antihitlerist (24 august 1944 — 18 ianuarie 1945)	27
N. ADĂNILOAIE și C. FOTINO, Forme de luptă folosite de țărănime în răscoala de la 1907	45
M. BERZA, Variațiile exploatării Țării Românești de către Poarta otomană în secolele XVI—XVIII	59
COMUNICĂRI	
L. TILKOVSKY (Budapesta), Mișcările țărănești din Ardeal în 1831 și legăturile lor cu „răscoala holerei” din Slovacia de est	73
I. NEACȘU, Participarea locuitorilor satelor din Oltenia la răscoala din 1821	91
GUSTAV GÜNDISCH (Sibiu), O contribuție la biografia umanistului brașovean Valentin Wagner (1510—1557)	115
NOTE ȘI ÎNSEMNĂRI	
A. CIORAN-CAMARIANO, Traducerile în limba greacă și română a „Nacazului” Ecaterinei a II-a	123
Dr. PAUL PRUTEANU (Iași), Cercetări cu privire la protomedicii Moldovei. Cronologia protomedicilor Moldovei	133
V. MIHORDEA, Arendarea vămile și ocnelor din Țara Românească la 1830	145
C. ȘERBAN, Date cu privire la corpul ostășesc de sub comanda maiorului Pangal (1807—1808)	151
DOCUMENTE	
C. C. BODEA, Contribuții documentare privind răscoala țăranilor din 1888.	155
CRITICĂ	
M. GUBOGLU, Pe marginea monografiei <i>Mahomet II le Conquérant et son temps (1432—1481)</i> , de F. Babinger	195

RECENZII

- ... Studii și articole de istorie (vol. II), Soc. de științe ist. și fil., 1957, 612 p. (+ 1 tabel + 2 hărți + 4 facs. + 1 erată) (S. Columbeanu) 213
- KOVÁCS JÓZSEF, Adatok az 1848 utáni Erdélyi Tökés mezőgazdaságról (Date privind agricultura capitalistă din Transilvania după 1848), Ed. științifică, Buc., 1957, 248 p. (G. A. Kfein) 218
- CINZIO VIOLANTE, La società Milanese Nell'età Precomunale, Bari, 307 p., Ed. Laterza, 1953 (T. Solitescu) 221

NOTE BIBLIOGRAFICE

- ... Ученые записки, vol. VI (Seria istorică), Filiala Moldovenească a Acad. de Șt. U.R.S.S., Inst. de ist., limbă și lit. Chișinău, 1957, 311 p. (C. Șerban). — Dr. Samuill Izsák, Din trecutul legăturilor medicale romino-maghiare, București, Ed. medicală, 1956, 190 p. (Gh. C.). — Jacques Godechot, La grande nation. L'expansion révolutionnaire de la France dans le monde de 1789 à 1799, 2 vol., 758 p., Paris, 1956, Aubier (T. S.). — Giuseppe Bertl, Russia e stati italiani nel Risorgimento, ed. Einaudi, 1957, 875 p. (Ana Ioachim). — Thomas Höhle, Franz Mehring, Sein Weg zum Marxismus, 1869—1891, Rütten Loening, Berlin, 1956, 340 p. (K. M.). — E. I. Spivakovski, Румыно-русские революционные связи в новой румынской исторической литературе in История СССР, nr. 2/1957 (N. C.). — " 50 ani de la răscoalele țărănești din 1907 din Oltenia. Craiova, 1957, 72 p. (Coralia Fotino). — " 50 ani de la răscoalele țărănești din 1907. O pagină din trecutul de luptă al țăranimii din regiunea Galați. Galați, 1957, 36 p. (Coralia Fotino). — Ulrich Elchstädt, Von Dolfuss zu Hitler. Geschichte des Anschlusses Österreichs 1933—1938, Wiesbaden, Franz Steiner, 1955, X + 558 p. (Al. Dușu). — Walter Hofer, Die Entfesselung des zweiten Weltkrieges. Eine Studie über internationalen Beziehungen im Sommer 1939, ed. II, Deutsche Verlagsanstalt, Stuttgart, 1955, 237 p. (M. K.) 225
- CRONICĂ 231

S U M A R

STUDII

- B. BĂLTEANU, Începutul activității guvernului democrat (6 martie 1945 — 9 mai 1945) 5

110 ANI DE LA REVOLUȚIA DIN 1848

- DAN BERINDEI, Contradicțiile de clasă în desfășurarea revoluției muntene din 1848 27
- GH. UNGUREANU (Iași), Frământări social-politice premergătoare mișcării revoluționare din 1848 în Moldova 51

NOTE ȘI COMUNICĂRI

- A. OȚETEA, Valoarea documentară a memoriilor lui I. P. Liprandi. 77

DIN ISTORIA TINERETULUI DIN ȚARA NOASTRĂ

- ILEANA BOZAC (Cluj), Exploatarea muncii copiilor în minele statului din Transilvania în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea 93
- SILVIAN COSTIN, Contribuții la istoria organizațiilor muncitorești de tineret din România (1908—1912) 111

VIATA ȘTIINȚIFICĂ

- Ședința de constituire a noului colegiu de redacție al revistei *Studii*. — Sesiunea comună a istoricilor români și sovietici. — Sesiunea științifică a cadrelor didactice de la Facultatea de istorie din București din aprilie 1958. 125

RECENZII

- VÁCLAV KRÁL, A csehszlovák burzsoázia intervencios háboruja a Magyar Tanácsköztárság ellen 1919-ben, Szlovákiai Szépirodalmi Könyvkiadó. Slovenské vydateľ'stvo Krasnoj Literatúry. 1956, 25 p. (M. Kerlesz) . . . 135
- A. F. MILLER, Мустафа Паша Байрактар, Moscova-Leningrad, 1947, 504 p. (Al. Vianu) 139
- * * * Иоасафовская Летопись. Academia de științe a U.R.S.S., Moscova, 1957, 200 p. (Tr. Ionescu-Nișcov) 142

REVISTA REVISTELOR

Pag.

- * * Studii și materiale de istorie medie, vol. II, Ed. Acad. R.P.R., 1957, 540 p. (Șt. Ștefănescu, H. Chircă)

145

ÎNSEMĂRI BIBLIOGRAFICE

Istoria Românel. — I. IONĂȘCU, Lupta vrâncenilor pentru apărarea munților de cotropirea habsburgilor în sec. XVIII, în *Analele Univ. C.I. Parhon*, București, nr. 9/1957, p. 61 — 120 (Șt. O.). — * * Răscoala țărănilor din 1907 în reg. Ploiești. Acte inedite, Ploiești, 1958, 154 p. (C. Ș.). — Ș. GOLDENBERG, ing. ST. KOVÁCS, Contribuție la istoria elaborării și prelucrării oțelului în Transilvania în perioada evului mediu, în *Metalurgia și construcția de mașini*, nr. 11/1957, p. 2 — 7, nr. 12/1957, p. 13 — 18 (O. V.). — **Istoria U.R.S.S.** * * Борьба за победу социалистической революции в Молдавии (Сборник статей) (N. C.). — * * Борьба за власть Советов в Молдавии (Март 1917 — Март 1918 гг.) (Сборник документов и материалов). (N. C.). — **Istorie universală.** — GASTONE MANACORDA, Il movimento operaio italiano attraverso i suoi congressi (1853—1892), Ed. Rinascita, Roma, 402 p. (A. I.). — * * Documents diplomatiques français (1871—1914), I-ère série (1871—1900), Alfred Costes, Paris, 1957, LX + 957 p. (P. S.). — J. BLUM, The Rise of Serfdom in Eastern Europe, *The American Historical Review*, vol. LVII, 1957, p. 807—836 (D. C.). — **Byzantinologie.** — FRANZ DÖLGER și A. M. SCHNEIDER, Byzanz, A. Franck Verlag, Berna, 1952, 328 p. (Al. D.). — H. DITTEN, Laonikos Chalkokondyles und die Sprache der Rumänen, în *Aus der byzantinistischen Arbeit der Deutschen Demokratischen Republik*, vol. I, Berlin, Akademie Verlag, 1957, p. 93—105 (D. C.). — **Biblioteconomie, muzeografie, științe auxiliare ale istoriei.** — MARTA ANINEANU, Catalogul corespondenței lui V. Alecsandri, Ed. Acad. R.P.R., Buc., 1957 (D. B.). — * * Biblioteca Bathyáneum din Alba Iulia, Ed. de stat did. și ped., Buc., 1957, 57 p. + 13 f. (D. B.). — * * Biblioteca Muzeului Brukenthal din Sibiu, Ed. de stat did. și ped., Buc., 1957, 39 p. + 12 f. (A. I.). — * * Biblioteca Bethlen din Aiud, Ed. de stat did. și ped., Buc., 1957, p. 48 + 13 f. (A. I.). — * * Probleme de muzeografie, 1—4 (1955 — 1957), Cluj (C. V.)

150

Mihail Roller

159

SUMAR

	Pag.
* * O pagină din istoria luptei partidului pentru pregătirea insurecției armate de la 23 August 1944 (Documente)	5

STUDII

Acad. P. CONSTANTINESCU-IAȘI, Comitetul pentru amnistie, organizație legală a Partidului Comunist din România (1928—1929)	9
N. COPOIU, Partidul social-democrat din România în ajunul izbucnirii primului război mondial	35
Ș. PAPACOSTEA, Moldova în epoca reformei. Contribuție la istoria societății moldovenești în veacul al XVI-lea	55

NOTE ȘI COMUNICĂRI

M. BERZA, Răscoalele în evul mediu. Considerații generale în lumina tezelor marxism-leninismului	79
C. MURGESCU, Caracterul prădalnic al dinastiei de Hohenzollern-Sigmaringen. Unele operații cu devize ale fostei case regale între anii 1935—1940.	95
C. GÖLLNER (Sibiu), Contribuție la istoricul luptei cailor din Transilvania împotriva regimului reacționar al breslelor în timpul absolutismului austriac (1849—1860)	121
DAN DUMITRESCU, Activitatea tipografică a lui Mihail Ștefan în Gruzia	135

VIATA ȘTIINȚIFICĂ

Publicații de peste hotare despre activitatea istoricilor din R.P.R. (<i>Ana Ioachim</i>); Din activitatea istoricilor din R.S.S. Moldovenească (<i>G. B.</i>); Discuții în problema crjalilor (<i>A. Constantinescu</i>); La apariția primului număr din <i>Revista Arhivelor</i> (<i>Șt. Olteanu</i>); Corespondență din Sighișoara (De: coperirea resturilor unui monument închinat generalului Bem). (<i>Al. Mureșan</i>).	139
--	-----

RECENZII

I. MAISKII, Spania 1808—1917 (<i>G. C.</i>)	153
A. BĂLINTESCU, Meșteșugari și negustori din trecutul Craiovei (<i>C. Șerban</i>)	155
B. G. GAFUROV, Istoria poporului tăjdic (<i>M. Guboglu</i>)	158
MÁLYUSZ ELEMÉR, Documente privitoare la epoca lui Sigismund de Luxemburg (<i>I. Toloiu</i>)	163
E. RÉVÉSZ, Etudes historiques (<i>Al. Duju</i>)	167
* * Acta Statuum Terrarum Prussiae Regalis (<i>Ș. Papacostea</i>).	169

REVISTA REVISTELOR

Pag.

- * * * Studii și cercetări de bibliologie, vol. II (*Dan Simonescu*) 173
 * * * Probleme noi în revista *Voprost Istoriei*, nr. 1—6/1958 (*N. Copoiu*) . . . 176

INSEMNAȚII BIBLIOGRAFICE

Istoria Românilor. — EM. VIRTOSU, Ce înseamnă „domn singur stăpânitor” în titulatura domnească a Țării Românești și a Moldovei, în *Analele Univ. C. I. PARHON*, nr. 9/1957 (*Șt. O.*). — C. GÖLLNER, Refugiații din Țara Românească la Sibiu în anul 1821 în *Studii și comunicări*, Muzeul Brukenthal (*I. N.*). — *Istoria U.R.S.S.* — * * * *Istoria U.R.S.S. Epoca socialismului*, Moscova 1957 (*C. Ș.*). — D. A. BAEVSKII, Studii asupra victoriei construcției economice în perioada războiului civil, Moscova, 1957 (*I. O.*). — V. V. GARMIZA, Pregătirea reformei zemștelor din anul 1864, Moscova, 1957 (*I. O.*). — * * * Călătoria peste trei mări ale lui Atanasie Nikitin (1466—1472), Moscova, 1958 (*C. Ș.*). — *Istorie universală*. — JOSEF MAČUREK, Așezările valahilor în regiunea Kysucka-Cadeka și legăturile cu regiunea Tessin în sec. XVI și XVII în *Sleski Sbornik (Tr. I. N.)*. — JAN URSYŃZ KRAKOWA, Modus epistolandis, cum epistolis exemplaribus et orationibus annexis (*Ș. P.*). — BISTRA A. TVETKOVA, Contribuție la studiul feudalismului turc în Bulgaria sec. XV—XVI (*M. G.*). — *Bizantinologie*. — GERMAINE ROUILLARD, La vie rurale dans l'empire byzantin (*G. C.*). — DIKAIOS-VAGHIAKAKOS, Domestikos-domestikissa (*Ch. C.*). — B. T. GOREANOV, Marea proprietate feudală în Bizanț (*C. C.*). — *Biblioteconomie — Muzeografie*. — ȘT. PASCU, I. PATAKI, V. POPA, Clujul, ghid istoric (*A. I.*). — Din activitatea muzeelor noastre (*C. Ș.*). — VIRGIL BIROU, 1894 Anina, *Tribuna*, II, nr. 32, Cluj, 9 aug. 1958, p. 5 (*O. V.*). — LIVIA MĂNESCU, Răscoala din 1907. Contribuții bibliografice (*M. U.*)

185

SUMAR

Pag.

STUDII

- GH. MATEI și D. MIOC, Date cu privire la problema agrară în România la sfârșitul secolului al XIX-lea 5
GH. CRONȚ, Dreptul bizantin în țările române. Pravila Moldovei din 1646 33

NOTE ȘI COMUNICĂRI

- N. BÎRDEANU, Încercarea de răscoală a marinarilor români din anul 1919 61
ELENA LINTZ, Două scrisori inedite ale lui Miron Costin 79
S. GOLDENBERG, Hallerii. Un capitol din istoria comerțului și a capitalului comercial din Transilvania în sec. XVI 89

CONTRIBUȚII DE ISTORIE LOCALĂ

- C. GONCIARIU și GH. UNTARU, Situația țărănimii putnene în perioada Regulamentului Organic 117
C. SPERI, Reprimarea activității revoluționare după 13 septembrie 1848 în județele Argeș și Vâlcea (sept. 1848 — sept. 1849) 147
V. CĂRĂBIȘ, Unele date cu privire la problema transmisiunii stăpînirii funciare în cîteva sate de pe valea Jaleșului în veacurile XV—XIX 159

VIATA ȘTIINȚIFICĂ

- Conferințele internaționale de istorie de la Praga din septembrie 1958 (*Acad. P. Constantinescu-Iași*); Problema instrumentelor de lucru și a surselor documentare în cercetările istorice. Bibliografii istorice recente (*Al. Duțu*); În legătură cu o scrisoare a prof. Marcel Emerit 169

RECENZII

- • • O importantă lucrare privind participarea României la războiul antihitlerist (*Aron Petric*) 187
CONSTANTIN N. VELICHI, Mișcările revoluționare de la Brăila din 1841—1843, București, 1958, 426 p., Societatea de științe istorice și filologice din R.P.R. (*C. Șerban*) 193
PAUL ROUSSET, Histoire des croisades, Paris, 1957, 304 p. (*E. Frances*) 195
• • • История Узбекской ССР, t. I, 1 (1955), VII + 544 p.; t. I, 2 (1956), 500 p., Taškent (*M. Guboglu*) 198

REVISTA REVISTELOR

- • • Вопросы истории КПСС (*I. Oprea*) 209
• • • Analele romîno-sovietice, seria istorie, XI (1957), nr. 1—4 (*Gr. Chiriță și Fl. Constantin*) 215

INSEMĂRI BIBLIOGRAFICE

Pag.

- Istoria Românelor.** — L. FODOR și L. VAJDA, Contribuții la istoria mișcării sindicale din Transilvania (1848—1917), București, Ed. C.C.S., 1957, 119 p. (D.P.I.). — IOAN WOLF, Organizarea școlilor bănățene în anii 1770—1780 și activitatea pedagogului Teodor I. Iancovici, în vol. *Din istoria pedagogiei românești*, București, 1957 (Th. N.T.). — **Istoria U.R.S.S.** — G. V. KUZMIN, Гражданская война и военная интервенция в СССР, Moscova, 1958, 360 p. + 6 hărți (N.C.). — V. A. MATULENKO, Разгром немецко-фашистских войск на Балканском направлении, Moscova, 1957, 116 p. (B.B.). — **Istoria universală.** — L. I. ZUBOK, Очерки истории США, 1877—1918, Moscova, 591 p. (I.O.). — JIRÍ KEJŘ, Právní život v husitské Kutné Hoře (Viața juridică a orașului Kutná Hora în perioada husită), Editura Academiei cehoslovace de știință, Praga, 1958, 246 p. (Tr.I.-N.). — ZSIGMUND JAKO, Pramenný materiál k dejinám Slovenska v historickom archive rumunskej Akadémie vied v Kluži (Izvoare în legătură cu istoria Slovaciei în arhiva istorică a filialei Academiei R.P.R. din Cluj), în Historický časopis, Bratislava, V (1957), 3, p. 419—424 (Tr.I.-N.). — M. LOMBARD, L'évolution urbaine pendant le Haut Moyen Âge, în *Annales* (Economies, Sociétés, Civilisations), XII, 1957, p. 7—28 (D. C.). — NICOLA POPOV, Палеографски особености на числителните имена в писмото сиякат, Edit. Academiei de științe din R. P. Bulgaria, Sofia, 1955, 70 p. (M.G.). — D. KOSEV, Към изясняване на някои проблеми от историята на България пред XVIII и началото на XIX век. (Contribuție privind clarificarea unor probleme ale istoriei Bulgariei în cursul sec. al XVIII-lea și începutul celui de-al XIX-lea), 1956, nr. 3, p. 26—62 (A.C.). — **Byzantinologie.** — R. GUILLAND, Sur quelques grands dignitaires byzantins du XIVe siècle. Etude de prosopographie et d'histoire administrative, în Τόμος Κωνσταντίνου Ἀρμενοπούλου, Salonie, 1952, p. 179—195 (G.Gr.). — G. T. KOLIAS, Μέτρα τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐναντίον τῆς ἀτυφίλλας καὶ ὁ θεσμός τοῦ κοιτασίτωρος (Măsurile lui Justinian împotriva aglomerării capitalei și instituția quaesitorului), în Τόμος Κωνσταντίνου Ἀρμενοπούλου, Salonie, 1952, p. 39—77 (G.Gr.). — **Biblioteconomie. Muzeografie.** — GR. IONESCU, Bucarest, ville et monuments, Ed. tehnică, București, 1956 (N.G.). — EMIL MÎCU, Castelul Bran, 1957, 60 p. + 12 anexe (A.I.). — GRĂCIUN PĂTRU, Ghidul monumentelor istorice și de artă din Caracal, Caracal, 1958, 76 (78) p. Muzeul de istorie Caracal (C.Ș.).

SUMAR

	Pag.
..* Pentru aplicarea consecventă a teoriei marxist-leniniste în cercetările istorice	5
STUDII	
Acad. C. DAICOVICIU, I. BĂNYAI, V. CHERESTEȘIU, V. LIVEANU, Lupta revoluționară a maselor — factor hotărîtor în unirea Transilvaniei cu România	21
C. CUȘNIR-MIHAILOVICI, Evenimentele de la 13 decembrie 1918	57
B. BĂLTEANU, Relațiile guvernului S.U.A. cu regimul fascist din România (septembrie 1940—iunie 1942)	77
M. M. ALEXANDRESCU-DERSCA, Rolul hatîșerifurilor de privilegii în limitarea obligațiilor către Poartă (1774—1802)	101
NOTE ȘI COMUNICĂRI	
I. TOACĂ, Din acțiunile revoluționare ale ostașilor armatei burghezo-moșierești (1917—1921)	123
S. COLUMBEANU, Date privitoare la situația țăranilor clăcași din Țara Românească în anii imediat premergători Regulamentului Organic (1829—1831)	147
G.H. MOT ȘI V. ȘTEFĂNESCU, Din lupta tineretului revoluționar sub conducerea P.C.R. în perioada stabilizării relative a capitalismului (1923—1928). . .	167
AL. I. GONȚA, O problemă de geografie istorică. Locul unde s-a dat bătălia dintre Ștefan cel Mare și Petru Aron	189
VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ	
Sesiunea istoricilor de la Chișinău (<i>Acad. P. Constantinescu-Iași</i>); Lucrările Tratatului de istorie a R.P.R. (<i>Tr. Lungu</i>); Știința istorică sovietică în ultimii ani (<i>Șt. Ștefănescu</i>); Știri din R.P. Polonă (<i>T. Papacostea</i>); Consfătuirea internațională de la Berlin a reprezentanților institutelor de marxism-leninism (<i>H. Lucinescu</i>).	203
RECENZII	
..* Noi studii privitoare la revoluționarii democrați bulgari (<i>A. Constantinescu</i>).	215
FR. GRAUS, Dějiny venkovského lidu v Čechách v době předhusitské [Istoria țăranilor din Cehia în perioada prehusită], Praga, 1957 (<i>Tr. Ionescu-Nișcov</i>).	218
..* Lucrări noi privitoare la istoria Egiptului (<i>Al. Duju</i>).	221

REVISTA REVISTELOR

	Pag.
Századok, nr. 1—4/1957 (M. Kertész)	225
Istoriceski pregled. Anul 1957 (N. Ciachir)	228
Byzantion, XXV—XXVII (1955—1957) (E. Frances)	232

INSEMNĂRI BIBLIOGRAFICE

Istoria Românelor. — MITU GROSU și OCTAVIAN PĂUN, Album de paleografie românească (scriere chirilică), Ministerul Învățămîntului și Culturii, Universitatea „C. I. Parhon”, Facultatea de filologie, 1958 (Sl. O.). — AUREL VIJOLI, Sistemul bănesc în slujba claselor exploatare din România, Ed. științifică, Buc., 1958, 378 p. (M. H.). — **Istoria U.R.S.S.** — GOLUBITKI, V. A., Запорожское казачество, Kiev, 1957 (N. N.). — *.* Борьба за установление Советской власти в Дагестане (1917—1921). Culegere de documente și materiale, Ed. Academiei de Științe a U.R.S.S., Moscova, 1958 (I. O.). — **Istoria universală.** — Căp. R. BOEV, Стоян-Индже войвода (Stoian Inge Voievod), Voenno-istoriceski sbornik, XXIV, 1955, nr. 4, p. 55—67 (A. C.). — IONO MITEV, Вековната дружба между румънския и българския народ [Prietenia de veacuri dintre poporul român și bulgar], în Вoenно-исторический сборник, XXIII, 1954, nr. 3, p. 81—94 (A. C.). — ORESTES FERRARA, Le XVIe siècle vu par les ambassadeurs vénitiens, Ed. Albin Michel, Paris (1954), 600 p. (S. C.). — *.* Мировая война 1939—1945, Москва, 1957 (Weltkrieg 1939—1945, Stuttgart, 1957) (N. C.). — **Byzantinologie.** — VAKALOPOULOS, APOSTOLOS E., Συμβολή στην ιστορίαν τῆς Θεσσαλονίκης ἐπὶ Βενετοκρατίας (1423—1430) (Contribuție la istoria Salonicului în timpul dominației venețiene), în Τόμος Κωνσταντίνου Ἀρμενοπούλου, Salonic, 1952, p. 127—149 (G. Cr.). — *.* Ἐπετηρίς τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου (Anuarul arhivei medievale), Atena, 1939—1956, tom. I—VI (G. Cr.). — **Biblioteconomie. Muzeografie. Arhivistică.** — Catalogul documentelor grecești din Arhivele statului de la Orașul Stalin, vol. I, București, 1958, XIII + 803 + (9) p. Direcția generală a Arhivelor statului (G. Ș.). — *.* „Museum”, nr. 2/1958 (A. I.). — *.* Istituto Giangiacomo Feltrinelli, Descrizione della Biblioteca, Milano, 1957 (A. I.). — Dr. S. JONÁŠOVÁ, Dr. L. NESVADBIK și A. ŠKORUPOVA, Bibliografie Československé Historie za rok 1955 (Bibliografia istorică a Cehoslovaciei pe 1955), Praga, 1957, 194 p. (A. C.).

Index alfabetic al nr. 1—6/1958 (materialele publicate în revista „Studii”) . . .

S U M A R

O SUTĂ DE ANI DE LA UNIREA ȚĂRILOR ROMÎNE

	Pag.
Hotărârea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri privind sărbătorirea Centenarului Unirii Țărilor Române	5
HIVU STOICA, 100 de ani de la Unirea Țărilor Române	7

OTETEIA, Însemnătatea istorică a Unirii	21
MACIU, Organizarea mișcării pentru Unire în anii 1855—1857 în Moldova și Țara Românească	43
ADĂNHLOAIE și M. D. VLAD, Rolul maselor populare în făurirea Unirii Țărilor Române	77
H. PLATON, Frământări țărănești în Moldova în preajma Unirii	107
F. PASCU, Ecoul Unirii Țării Românești și Moldovei în Transilvania	141
CORIVAN, Unirea Țărilor Române în cadrul politicii europene	159
L. VIANU, Relațiile franco-ruse în problema Unirii	191
CONSTANTINESCU - IAȘI, Unirea Țărilor Române în artele plastice	211
ZANE, Politica economică a Principatelor în epoca Unirii și capitalul străin	223
C. BODEA, Actul original al alegerii prealabile a lui Alexandru I. Cuza, domn al „Principatelor Unite”	263
Documente privind politica externă a Principatelor în anii Unirii (1859—1861) (Dan Berindei și I. Vlasu)	275

VIATA ȘTIINȚIFICĂ (Cronica Centenarului)

Sesiunea festivă a Academiei R.P.R. (<i>I. Apostol</i>); Sesiunea Institutului de istorie al Academiei R.P.R. din București (<i>Gr. Chiriță</i>); Sesiunea Institutului de istorie din Iași în colaborare cu Universitatea „Al. I. Cuza”, consacrată Unirii (<i>L. Boicu</i>); Sesiunea Institutului de istorie al Filialei Cluj a Academiei R.P.R. (<i>V. Cheresesiu și Șt. Pascu</i>); Sesiunea de comunicări de la I.S.E. (<i>A. Stan</i>); Simpozionul societății de științe naturale și geografie (<i>A. Constantinescu</i>); Expoziția „Unirii Țărilor Române 1859 — 1959” (<i>A. Stan</i>); Expoziția „Centenarul Unirii Țărilor Române” de la Casa Scriitorilor (<i>A. Ioachim</i>); Plăci comemorative și denumiri de școli inaugurate cu prilejul sărbătoririi Centenarului Unirii Țărilor Române (<i>Al. Porțeanu</i>)	305
---	-----

REVISTA REVISTELOR

Centenarul Unirii în presa și publicațiile din țara noastră (<i>S. Columbeanu</i>)	325
Centenarul Unirii în presa și publicațiile din străinătate (<i>Al. Porțeanu</i>)	331

ÎNSEMĂRI BIBLIOGRAFICE

CURTICĂPEANU și GR. POPESCU, 100 de ani de la Unirea Țărilor Române, Ed. politică, București, 1959 (S. C.); N. CIACHIR, 100 de ani de la Unirea Principatelor, Ed. M.F.A., București, 1958 (C.Ș.); Lupta artiștilor plastici pentru Unirea Țărilor Române, E.S.P.L.A., București, 1959 (S.C.)	335
---	-----

Se va organiza „Muzeul Unirii” în București și se va inaugura „Muzeul Unirii” din Iași.

Piața „28 Martie” din orașul București va primi denumirea de „Piața Unirii”. În această piață se va ridica un monument al Unirii Țărilor Române.

Școala medie din orașul Focșani, care a purtat la început numele de „Alex. I. Cuza”, transformată apoi de regimul burghezo-moșieresc în liceul „Carol I”, va purta pe viitor vechiul său nume : Școala medie „Alex. I. Cuza”.

Pe edificiile și locurile legate de evenimentul Unirii vor fi așezat plăci comemorative.

Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor va emite o serie de timbre comemorative „Centenarul Unirii Țărilor Române”.

Ziua de 24 ianuarie 1959 va fi zi nelucrătoare.

SUMAR

	Pag.
• Insemnătatea istorică a celui de-al XXI-lea Congres extraordinar al P.C.U.S.	5
15 ani de la masacrarea luptătorilor antifasciști în închisoarea de la Rîbnița (Scri- soarea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej trimisă din lagărul de la Tg. Jiu)	13
STUDII	
D. HUREZEANU, Influența primei revoluții ruse din 1905—1907 asupra țărănimii din România și căile ei de pătrundere la sate (I)	15
V. VINOGRADOV (Moscova), Cu privire la rolul diplomației ruse în Unirea Țărilor Române	35
D. MIOC, Reforma fiscală din vremea domniei lui Matei Basarab	53
ȘT. ȘTEFĂNESCU, Elemente comune de civilizație feudală în Țările Române și în Rusia: Procesul legării de glic a țăranilor la sfârșitul secolului al XVI-lea.	87
NOTE ȘI COMUNICĂRI	
E. CIMPONERIU, Date privind acapararea industriei naționale de către monopolurile străine cu sprijinul claselor stăpînitoare din România burghezo-moșierească (Constituirea societății U.D.R. după primul război mondial)	103
P. OPREA, Înfăptuirea regimului de porto-franc la Galați și consecințele lui imediate	117
C. ȘERBAN, Contribuții la istoria meșteșugurilor din Țara Românească în secolele XVII—XVIII	131
C. C. GIURESCU, Suprafața moșiilor mănăstirești secularizate la 1863	149
★	
Contribuții la cunoașterea tratativilor dintre U.R.S.S., Anglia și Franța din anul 1939 [Mejdunarodnaia jizni, 2/1959]	159
PROBLEMELE TRATATULUI DE ISTORIA ROMÂNIEI	
Discuții cu privire la unele probleme ale rentei feudale	187
Consfătuiri ale colaboratorilor, vol. II	201
VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ	
Știri din R. P. Bulgaria (A. Constantinescu); Institutul de istorie a Partidului de pe îngă C.C. al P.M.U.P.; 200 de ani de la nașterea lui Robespierre. Lucrări și manifestări (A. Dufu).	203
RECENZII	
• Lucrări sovietice recente despre Lenin în timpul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie (I. Oprea)	211
V. GRECU, DUCAS, Istoria turco-bizantină, Ed. Acad. R.P.R. 1958, 503 p. (Gh. Cronț)	218

	<u>Pag.</u>
E. I. SPIVACOVSKI, Подъем революционного движения в Румынии в начале XX века. Mosc. 1958, 226 p. + 1 h. (N. Copoia)	222
ANANIASZ ZAJACZKOWSKI-JAN REYCHMAM, Zarys dyplomatyki osmansko-tureckiej (Schitş a diplomatiei turce-osmane), Varşovia, 1955, 168 p. (M. Guboglu)	226

REVISTA REVISTELOR

Новая и новейшая история. 1-6/1958 (N. Nicolescu)	231
Acta Historica, rev. Acad. de Şt. din R. P. Ungară, tom. V, 1958, nr. 1-2 (V. A. Varga).	239

INSEMNĂRI BIBLIOGRAFICE

Istoria Românelor. — O. şi N. N. CONSTANTINESCU, Cu privire la problema revoluţiei industriale în România, Buc., 1957, 206 p. (M. I.); I. N. CEMPAIOV, К истории заключения германо-румынского экономического соглашения 1939 года, în Новая и новейшая история Nr. 1—1959, p. 135—149 (B. B.); Istoria U.R.S.S. — Декреты Советской власти, Moscova 626 p. (T. M.); E. B. BEKMA-PIANOV, Присоединение Казахстана к России, Moscova, 1957, 231 p. (I. O.); Istoria universală. — V. V. POSTNICOV, США и даязация Германии, 1924—1929, Moscova, 1957, 286 p. (N. C.); A. KERUMA, Восставшие арабы в битве за Порт-Саид, Moscova, 1958, 150 p. (N. N.); N. G. SVORONOS, Le commerce de Salonique au XVIII ^e siècle, 1956, 430 p. (T. P.); ZDENKA VESELA, Zur Korrespondenz der Hohen Pforte mit Siebenbürgen (1676—1679), Praga, 1958, p. 585—602 (Al. D.); I. I. STERNBERG, Письмо Петра I к Ференцу Ракоци, 1958, p. 214—215 (C. Ş.); IURIEV M. F., Красная Армия Китая, Моск. 1958, 194 p. (N. N.); ZOIDIS GH., Rigas Velestinis, marele revoluţionar democrat, Bucureşti, 1957, 239 p. (N. C.); Bizantinologie. — R. GUILLAND, Études sur l'histoire administrative de l'empire byzantin. Les titres auliques des eunuques. Le protospathaire (Gh. C.); I. S. PERETERSKII, Digestele lui Justinian, Bucureşti, 1958, 160 p. (Gh. C.); Biblioteconomie, Arhivistică, Muzeografie. — Din activitatea muzeului de istorie al regiunii Ploceşti (N. Gh.); Bibliografia Storica Nazionale, Ed. Bari Laterza, 1958, XXVIII + 201 p. (A. I.); J. VÁŠICA - J. VAJS, Soupis staroslovanských rukopisů Národního Musea v Praze (Catalogul manuscriselor vechi slave ale muzeului naţional din Praga), Praga, 1957, 527 p. (A. C.); Înaltul Divan 1831—1847. Inventar arhivistic, Buc., 1958. Direcţia generală a Arhivelor Statului (C. Ş.).	245
---	-----

S U M A R

	<u>Pag.</u>
STUDII	
M. IOSA și M. RUSENESCU, Din acțiunile oamenilor muncii pentru apărarea conducătorilor eroicelor lupte din ianuarie-februarie 1933 (25 de ani de la procesul din Craiova)	5
V. A. VARGA, Contribuții la istoria mișcării muncitorești din Transilvania la sfârșitul secolului al XIX-lea	25
D. HUREZEANU, Influența primei revoluții ruse din 1905—1907 asupra țăranimii din România și căile ei de pătrundere la sate (II)	53
FL. CONSTANTINIU, Situația clăcașilor d.n Țara Românească în perioada 1746—1774	71
NOTE ȘI COMUNICĂRI	
A. OȚETEA, Un cartel fanariot pentru exploatarea Țărilor Române	111
I. TOTOIU, Cu privire la cea mai veche „Descriere a Moldovei”	123
N.A. MOHOV și colaboratori (Chișinău), Documente din arhivele sovietice privitoare la istoria medievală a Moldovei și Țării Românești	135
CONTRIBUȚII DE ISTORIE LOCALĂ	
Mișcarea țăranilor de la Smeeni-Buzău (sept.-oct. 1873) (D.G.I.)	163
Lotria — formă de luptă a poporului din Banat împotriva stăpînirii habsburgice (A. Țintă)	169
★	
Contribuții la cunoașterea tratatelor dintre U.R.S.S., Anglia și Franța din anul 1939 [Mejdunarodnaia jzni, 3/1959]	193
PROBLEMELE TRATATULUI DE ISTORIA ROMÂNIEI	
Dezbateri asupra problemelor revoluției din 1848	221
VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ	
Dezvoltarea științei istorice din R.P. Chineză în ultimii ani (N. Nicolescu); Călătorie de studii în R. P. Bulgaria (nov.-dec. 1958) (M. Guboglu); Adunarea generală a Filialei București a Societății de științe istorice și filologice din R.P.R. (S. Chircă); Sesiunea de comunicări de istorie locală la Timișoara (L. Dunajecz); Cronică	245
STUDII DOCUMENTARE	
Răscoala zeloților din Thessalonica în lumina ultimelor cercetări (E. Frances)	257
REGENZII	
Documente privitoare la economia Țării Românești 1800—1850, culese de I. Cojocaru, Ed. Șt., Buc., 1958, vol. I—II (S. Iancovici)	267

WILLIAM Z. FOSTER, Istoria celor trei Internaționale, Buc., Ed. politică, 1958, 675 p. (<i>I. Apostol</i>)	273
F. BRAUDEL, La Méditerranée et le monde méditerranéen à l'époque de Philippe II, Paris, Librairie Armand Colin, 1949, XV + 1160 p. (<i>S. Columbeanu</i>).	281

REVISTA REVISTELOR

Voprosti istorii, nr. 7—12/1958 (<i>N. Copoiu</i>); Československý časopis historický, nr. 4/1957; 1—4/1958 (<i>Tr. Ionescu-Nișcov</i>); «История СССР» nr. 1—6/1958 (<i>A. Vianu</i>)	287
--	-----

INSEMĂNĂRI BIBLIOGRAFICE

Istoria României. — ȘT. BÎRSĂNESCU, „Schola latina” de la Cotnari, Biblioteca de curte și Proiectul de Academie al lui Despot Vodă, Buc., 1957 (*Al. G.*); V. BOGZA — I. PUIA, Economia României în perioada avântului revoluționar care a urmat Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, Buc., 1958 (*D. P. I.*); **Istoria U.R.S.S.** — P. I. LEAȘCENKO, Istoria economiei naționale a U.R.S.S., vol. III (Socialismul), trad. rom., Ed. șt., Buc., 1958 (*M. H.*); V. D. OTAMANOVSKI, Развитие городского строя на Украине в XIV—XVIII вв. и Магдебургское право, in Вопросы истории, 3, 1958, p. 122—135 (*D.C.*); **Istoria universală.** — D. ROSENZWEIG, „Comuna din Paris” (*G. M.*); E. A. JELUBOVSKAIA, Крушение второй империи и возникновение третьей республики во Франции, Ed. Acad. de Șt. U.R.S.S., 1956 (*N. N.*); RENÉ GROUSSET, Figures de proue, Paris, Librairie Plon, 1957 (*S.C.*); G. FEHER, Beiträge zum Problem des ungarisch-slawischen Zusammenlebens, Acta Archeologica, VIII/1958 (*K.H.*); Иа истории русско-болгарских отношений (Culegere de articole), Moscova, 1958, 291 p. (*N. C.*); V. M. LAVROSKI și M. A. BARG, Английская буржуазная революция. Некоторые проблемы английской буржуазной революции 40-х годов XVII века, Moscova, 1958, 365 p. (*C. Ș.*); **Byzantinologie.** — ZORAS GH., Χρονικὸν περὶ τῶν τούρκων σουλτάνων (κατὰ τὸν βαρβερινὸν Ἑλληνικὸν κώδικα 111), [Cronică despre sultanii turci (după Codex Barberinus grec 111)], Atena, 1958 (*N.C.*); J. de MALAFOSSE, Le droit agraire au Bas-Empire et dans l'Empire d'Orient, Rivista di Diritto Agrario, 1955 (*E.F.*); Ἰάκωβος Τριβώλης. Ποιήματα (Iacob Trivolis, Poeme), Herausgegeben, übersetzt und erklärt von Johannes Irmischer, Berlin, 1957 (*Gh. Cr.*); **Biblioteconomie, Muzeografie, Archivistică.** — A második világháború története. Válogatott művek bibliográfiája (Istoria celui de-al doilea război mondial. O bibliografie a operelor mai de seamă), întocmită de Köves Erzsébet, Budapest, 1955 (*I. T.*); Documente istorice. Mănăstirile sf. Ioan-Focșani, Jgheabu, Jilia și Roaba, Măgureanu-Buc., Manu, Mărcuța și Mărgineni, Buc., 1958 (*C. Ș.*); Straty archiwów i bibliotek warszawskich w zakresie rękopiśmiennych źródeł historycznych (Pierderile suferite de arhivele și bibliotecile din Varșovia în domeniul izvoarelor istorice manuscrise), tom. I, Varșovia, 1957 (*I.C.*); EDGAR LEHMAN, Die Bibliotheksräume der deutschen Klöster im Mittelalter, Akademie-Verlag, Berlin, 1957 (*A.I.*)